

HISTORICKÁ FOTOGRAFIE

SBORNÍK PRO PREZENTACI HISTORICKÉ FOTOGRAFIE

REDAKČNÍ ÚVOD

Vážení čtenáři,

letošním číslem vstupuje *Historická fotografie* do druhé dekády své existence a my doufáme, že bude nadále životaschopným a užitečným pomocníkem všem zájemcům o historickou fotografii. Dlouholetí příznivci našeho časopisu jistě vědí, že se v posledních letech potýkal s finančními problémy a jeho vydávání stálo zakladatele nemálo úsilí, za které jim náleží velké poděkování. Věříme, že s příchodem nového spoluvydavatele se situace v tomto směru zkonsoliduje a redakční rada se bude moci opět soustředit především na obsahovou náplň sborníku.

V tomto čísle na Vás čeká další sonda do činnosti klubů fotografů amatérů, tentokrát zaměřená na tvorbu a využívání tzv. mapových okruhů. Zajímavou informaci přináší příspěvek pracovníků Státního oblastního archivu v Třeboni o nálezu souboru skleněných negativů se snímky posledních příslušníků hlubocko-krumlovské větve rodu Schwarzenbergů. Z metodického hlediska jistě stojí za pozornost studie o čtení fotografií z pohledu archiváře. Představíme Vám také další fotografické sbírky v muzejní i archivní sféře a najdete zde i recenze dvou vydavatelských počinů.

Samozřejmě stále vítáme Vaše příspěvky, podněty a reakce. Obsah příštího čísla SHF by mohl být obohacen také informacemi o Vaší muzejní, archivní či soukromé fotografické sbírce či Vašimi poznatky ze zpracování a zpřístupňování těchto zajímavých, ale choulostivých dokumentů. Neváhejte se s námi podělit o své zkušenosti, třeba pomůžete tápajícímu kolegovi vyřešit problém, s nímž se potýká. Naopak, pokud byste sami radu potřebovali, můžete se na nás obrátit. Budeme se snažit Vám s pomocí odborníka poradit.

Již druhým rokem je *Historická fotografie* redakčně připravována podle pravidel pro recenzovaná neimpaktovaná periodika a my doufáme, že se nám podaří SHF do jejich aktualizovaného seznamu při nejbližší příležitosti zařadit. Respektujte proto prosím pokyny pro zpracování příspěvků, které najdete na konci každého čísla sborníku.

Sborník *Historická fotografie* dosud není, z organizačních a technických důvodů, v běžné knižní distribuci. Pro archivní sféru zajišťuje jeho distribuci Národní archiv v Praze, pro muzea pak Technické muzeum v Brně. V případě zájmu o pravidelný odběr SHF Vám nabízíme možnost stát se jedním z abonentů, kterým zasíláme nová čísla časopisu automaticky poštou. Telefonické a e-mailové kontakty na oba vydavatele najdete v tiráži.

Přejeme Vám příjemné chvíle s *Historickou fotografií*

Nada Urbánková

2012

Ročník 11

Vydává/ Published by:
Technické muzeum v Brně
Technical Museum in Brno
a
Národní archiv v Praze
National Archives in Prague

Adresa redakce/ Editorial Office:
TMB, Purkyňova 105, 612 00 Brno
Tel.: +420 541 421 432
E-mail: urbankova@technicalmuseum.cz

NA, Archivní 4, 149 00 Praha 4
Tel.: +420 974 847 412
Fax: +420 974 847 214
E-mail: emilie.benesova@nacr.cz

Tajemnice redakce: Mgr. Pavla Stöhrová
stohrova@technicalmuseum.cz

Vedoucí redaktor / Editor in Chief:
Naděžda Urbánková & Emilie Benešová

Redakční rada / Editorial Board:
Helena Beránková, Jan Bílek, Jiří Zikmund

Obálka / Cover:
© Zdeněk Bláha, Anna Benešová

Grafická úprava / Graphic design:
© Anna Benešová

Tisk / Printed by:
Garamon, s.r.o. Hradec Králové

Překlady / Translation:
© Pavel Baudisch

© TMB Brno
© NA Praha

ISSN 1213-399X
ISBN 978-80-86413-91-4 (TMB)
ISBN 978-80-7469-004-4 (NA)

© Reprodukování snímků uveřejněných v tomto sborníku k dalšímu využití je možné pouze se souhlasem jejich vlastníků nebo správců

Na obálce: Anonym. Vyšivací automat. Výchovná soutěž Svazu čs. klubů fotografů amatérů 1944, pozitiv, 18×13 cm. Archiv Prvního českého klubu fotografů amatérů – Nekázanka, Národní archiv (nezpracováno)

OBSAH

STUDIE

Počátky mapových okruhů <i>Štěpánka Bieleszová, Pavla Vrbová</i>	4
Rodinné snímky posledních členů schwarzenberské primogenitury v třeboňském nálezu skleněných deskových negativů <i>Aleš František Plávek, Jaromír Hřebecký</i>	18
Čtení fotografií z pohledu archiváře – několik postřehů z praxe <i>Pavel Baudisch</i>	28
Hradec Králové na fotografiích Josefa Sudka <i>Jiří Zikmund</i>	40

PŘEDSTAVUJEME

Fotoarchív Muzea města Brna <i>Jana Kolavíková</i>	50
Fotografie v Archivu AV ČR <i>Vlasta Mádlová</i>	56

RŮZNÉ

Fotografická sbírka Muzea Vysočiny Pelhřimov, p. o. <i>Miroslava Kvášová</i>	68
Masarykův okruh v Brně 1930–1937 ve fotografiích – Sonda do nezpracované pozůstalosti Zdeňka Zavřela <i>Sylvie Zouharová Dyková</i>	80

RECENZE

Technický obraz na malířských štaflích. Česko-němečtí fotoamatéři a umělecká fotografie, 1890–1914 <i>Radek Slabotínský</i>	90
Moravská Hellas 1904 <i>Josef Moucha</i>	92